

УДК 368.5

Гончаренко А. М.,

студент 3 курсу факультету фінансів та банківської справи

Одеського національного економічного університету

Науковий керівник - Гончаренко О. М.,

д.е.н., доцент, декан факультету фінансів та банківської справи

Одеського національного економічного університету

Перспективи розвитку особистого страхування в Україні

Досвід європейських країн з розвинутою ринковою економікою свідчить про те, що особисте страхування є найважливішим елементом соціальної системи держави, яке дозволяє успішно вирішувати багато суспільних проблем, а також задовольняти потреби фізичних осіб в забезпеченні стійких гарантій захисту їх економічних інтересів, збереження добробуту і здоров'я.

Наразі перед страховиками постає багато проблем, які потребують вирішення, але незважаючи на це страховий сектор, як важливий сегмент фінансового ринку, сьогодні є одним із найприбутковіших. Актуальність теми впливає з того, що особисте страхування в Україні розвивається швидкими темпами, страхові компанії з року в рік нарощують свій капітал, розширюють коло клієнтів, збільшують кількість та якість страхових послуг, а однією з необхідних умов динамічного зростання української економіки є ефективне функціонування механізму страхування.

Особисте страхування можна визначити як галузь страхової діяльності, яка має на меті надання певних послуг як фізичним (окремим громадянам, членам їхніх сімей), так і юридичним особам (наприклад, страхування працівників за рахунок коштів підприємств від нещасних випадків) [1, с. 25]. Ці послуги передбачають страховий захист страхувальників (застрахованих) у разі настання несприятливих подій для їхнього життя і здоров'я. Особливістю цієї галузі порівняно з іншими є те, що об'єкти особистого страхування (життя, здоров'я, працездатність людини) не мають вартісної оцінки. Тому вважається, що в

особистому страхуванні не відбувається компенсації матеріальної шкоди, а виплати страховика на користь страхувальника (застрахованого) або його родини мають характер фінансової допомоги.

Ринок особистого страхування в Україні є частиною страхового ринку, що проходить процес активного розвитку. Дослідженню функціонування галузі особистого страхування приділяють увагу багато вітчизняних науковців, серед яких О. Залетов, Н. Нагайчук, В. Базилевич [1], М. Александрова, О. Гаманкова [2], В. Волкова [3], С. Осадець, В. Плиса, М. Мних, К. Слюсаренко, О. Солдатенко та інші.

Видами особистого страхування в Україні є: страхування життя, медичне страхування, страхування від нещасних випадків. Кожна підгалузь особистого страхування має власні особливості та механізми надання страхових послуг. Крім фінансових особливостей особисте страхування має також суттєві організаційні відзнаки за такими параметрами: визначення страхового інтересу; багатосторонність договору; особливості укладання договорів з обов'язкових видів страхування; підходи з визначення страхової суми.

В країнах з розвинутою економікою і високим рівнем життя обсяг операцій з особистого страхування дорівнює обсягу операцій із загального ризикового страхування, а в ряді країн – навіть перевищує їх [2, с. 38]. Це викликано тим, що особисте страхування взагалі, а страхування життя зокрема, є дуже важливими формами соціального захисту людини.

За результатами 2018 р. відзначалися як темпи спаду, так і стабілізації показників страхової діяльності у галузі особистого страхування, у порівнянні до 2017 року динаміка показників свідчила про такі тенденції: на 9,7 % збільшилася кількість укладених договорів, при цьому кількість договорів, укладених з фізичними особами, зросла на 8,3%; на 13,7% збільшилися обсяги надходжень валових страхових премій, в тому числі зі страхування життя на 34,1%; на 22,1% збільшилися валові страхові виплати/відшкодування, в тому числі зі страхування життя на 26,7%; на 18,0% збільшився обсяг страхових резервів, в тому числі зі страхування життя на 11,3%, а технічні резерви – на 21,9% [4].

Для ефективного розвитку особистого страхування в Україні варто забезпечити виконання наступних дій: вдосконалення правового, ресурсного та організаційного забезпечення; вдосконалення діяльності самих страхових компаній та підвищення рівня якості послуг, що вони надають на базі єдиної системи критеріїв; створення оптимальної структури співвідношення між обов'язковим і добровільним страхуванням; оптимізація процесів захисту прав споживачів, заохочення до придбання страхових послуг та формування страхової культури населення.

Роблячи висновки можна сказати, що розвиток ринку особистого страхування і використання його в інтересах сталого розвитку національної економіки в умовах її інтеграції у світове економічне господарство та посилення процесів глобалізації є важливим компонентом національної безпеки країни. Тому доцільно впровадження комплексної системи заходів щодо стимулювання розвитку ринку особистого страхування як на мікро-, так й на макрорівнях.

Список використаних джерел:

1. Базилевич В.Д. Страхова справа : навчальний посібник / В.Д. Базилевич, К. Базилевич. – Вид. 3-тє, перер. І доп. – К.: Знання, 2003. – 250 с.
2. Волкова В.В. Сучасний стан та подальші перспективи розвитку ринку страхування життя в Україні[Текст]: навч. посібник / В. В.Волкова. – К.: Наукові праці Національного університету державної податкової служби, 2015. – 115 с. – ISBN 966-412-113-1.
3. Гаманкова О.О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика: монографія / О.О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2009. – 283 с.
4. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uainsur.com/>.